

KULTUREN

Kv. Brunius 2

Fornlämning Lund 73:1

Lunds kommun, Skåne

Arkeologisk undersökning 2017

KULTURMILJÖRAPPORT 2017:18

KRISTER KÅM TAYANIN

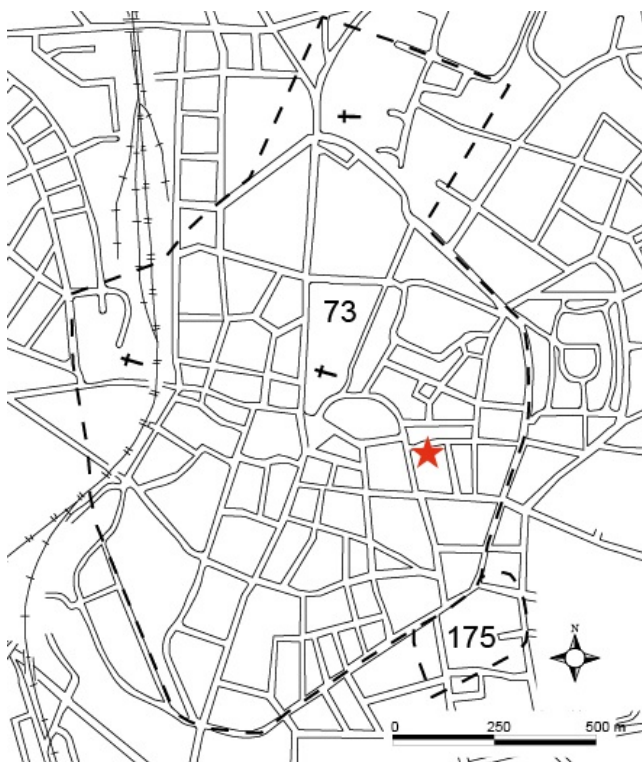
KULTURHISTORISKA FÖRENINGEN FÖR SÖDRA SVERIGE

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	3
Fornlämningsmiljö	3
Tidigare arkeologiska iakttagelser	5
Genomförande och resultat	7
Del 1, dräneringen	8
<i>Schakt 1</i>	<i>8</i>
<i>Schakt 2</i>	<i>9</i>
<i>Schakt 3</i>	<i>9</i>
<i>Schakt 4</i>	<i>10</i>
Sammanfattande tolkning av del 1	10
Fas 2, markarbeten på innergården	10
<i>Delområde A</i>	<i>10</i>
<i>Delområde B</i>	<i>11</i>
<i>Delområde C</i>	<i>11</i>
Sammanfattande tolkning av fas 2	12
Administrativa och tekniska uppgifter	13
Referenser	14
Bilagor	15
<i>Bilaga 1. Dräneringsschakt.</i>	<i>16</i>
<i>Bilaga 2. Plan över fas 2.</i>	<i>17</i>
<i>Bilaga 3. Sektioner fas 1, dräneringsschakt.....</i>	<i>18</i>
<i>Bilaga 4. Sektioner fas 2, område B</i>	<i>24</i>
<i>Bilaga 5. Fyndlista.....</i>	<i>25</i>
<i>Bilaga 6. Fyndfotografi.</i>	<i>26</i>

Sammanfattning

I samband med markarbeten inför nybyggnation och renovering av fastigheten Kv Brunius 2, utförde Kulturen enligt Länsstyrelsens beslut en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning (Lst. dnr: 431-5990-2016; Kulturen projektnr: 61000-445). Vid schaktningsövervakningen dokumenterades flertalet medeltida byggnader. I ett fjärrvärmeschakt som grävdes inuti själva gathuset påträffades spår av medeltida hus i form av tre nivåer lergolv med utjämningslager mellan. I ett dräneringsschakt som grävdes runt huset påträffades även två enklare stampade jordgolv från förslagsvis en ekonomibyggnad. På fastighetens innergård påträffades rikligt med spår av 1800-talsbebyggelsen, i form av husgrunder, tegelgolv samt nivelleringslager som innehöll sentida tegel. Totalt undersöktes en yta på 228 m² samt ca 149 m³ schaktades bort

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning 73, med platsen för undersökningen markerad med röd stjärna.

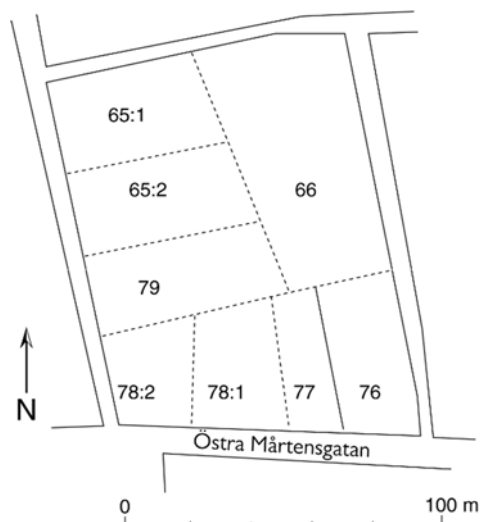
Inledning

I samband med markarbeten inför nybyggnation och renovering av fastigheten Kv Brunius 2, genomförde Kulturen en arkeologisk schaktningsövervakning i samband med dränerings- samt grundläggningsarbetena. Den arkeologiska undersökningen utfördes enligt Länsstyrelsens beslut (lst. dnr: 431-5990-2016). Fastigheten ligger inom Lunds medeltida stadsområde, fornlämning Lund 73:1.

Fornlämningsmiljö

Kv Brunius har en central plats inom Lunds medeltida stadsområde. Den äldsta uppgiften om kvarteret är från 1500-talet, tomten tillhörde S:t Botulfs kyrka och år 1530 finns det uppgifter om en gård som arrenderades av kaniken Erik Daas. Samtliga identifierade tomter i kvarteret ska vid reformationen ha ägts av kyrkliga institutioner och stiftelser. I många fall beboddes eller arrenderades tomterna av hantverkare eller kyrkans män. Platsen omnämns vidare år 1608 som Bispens hage (Andrén 1984 s 76).

De äldsta uppgifterna om kvarteret berör tomt nr 66, enligt Andréns tomtrekonstruktion (1984). År 1325 donerade kaniken Peder Truedsen gården, som blev vikarieresidens, till S:t Egidius och S:t Blasius altare (invigd 1131) i domkyrkokryptan (Andrén 1984 s 76).

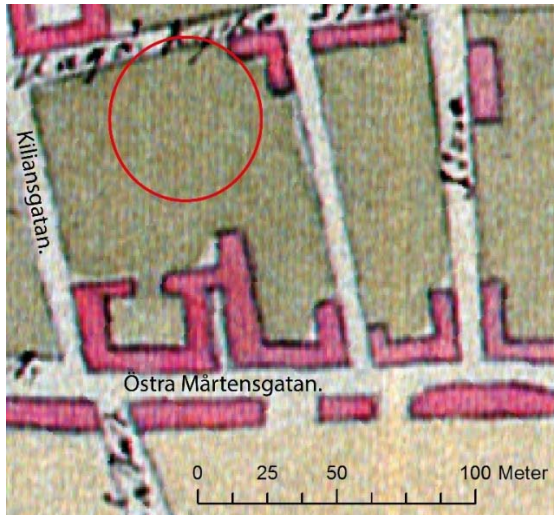

Figur 2. Tomtstrukturen i Kv. Brunius år 1550 (efter Andrén 1984).

Sammantaget pekar de skriftliga källorna på att förändringar i bebyggelsen och tomtsammanslagningar har skett under loppet av 1600-talet. De byggnader, på tomterna 65:2 och 79 (kanske även nr 66), som redan under andra hälften av 1500-talet och tidigt 1600-tal betecknas som i behov av upprustning, kan förslagsvis ha nedbrutits i samband med de svenska härjningarna i staden år 1644 (Andrén 1984 s 76-77).

Enligt Espmans karta från 1783, var kvarteret indelat i fyra tomter, med en gård i det nordvästra hörnet mot Lilla Magle Kyrkogata och tre gårdar längs Östra Mårtensgatan. I Bevaringsprogrammet för Krafts rote beskrivs den västra halvan av kvarteret under år 1784, som en "stor trädgård med stora träd och bärbuskar samt en damm där barnen på vintern brukade åka skridskor" (Bevaringskommittén 1983 s 37). Arkitekten och professorn i grekiska, Carl Georg Brunius, köpte mark på det nordvästra hörnet av kvarteret där han år 1873 lät uppföra en privatbostad. I Brunius egna anteckningar går det att läsa om spår efter en byggnad, däribland kakel, som påträffats under en damm, stämplat med året 1540 (Palmberg 1990 s 13). Kvarteret kom sedermera att uppkallas efter professor Brunius.

I Bevaringsprogrammet går det även att läsa om Kv Brunius 2: "under slutet av 1800-talet lär huset, som då kallades panoptikon (ett slags fängelse) ha ägts av Sven Jönsson, Sven Orne (d v s galt) kallad, som hyrde ut det till "löst" folk. "Det söps och var slagsmål jämnt." (Bevaringskommittén 1983 s 40).

Figur 3. Detalj ur Espmans Charta Öfver Staden Lund från år 1783. Den röda cirkeln markerar det ungefärliga läget för dagens Kv. Brunius 2, vilket enligt kartan då var obebyggt (André & Högstedt 1990 s 33).

Tidigare arkeologiska iakttagelser

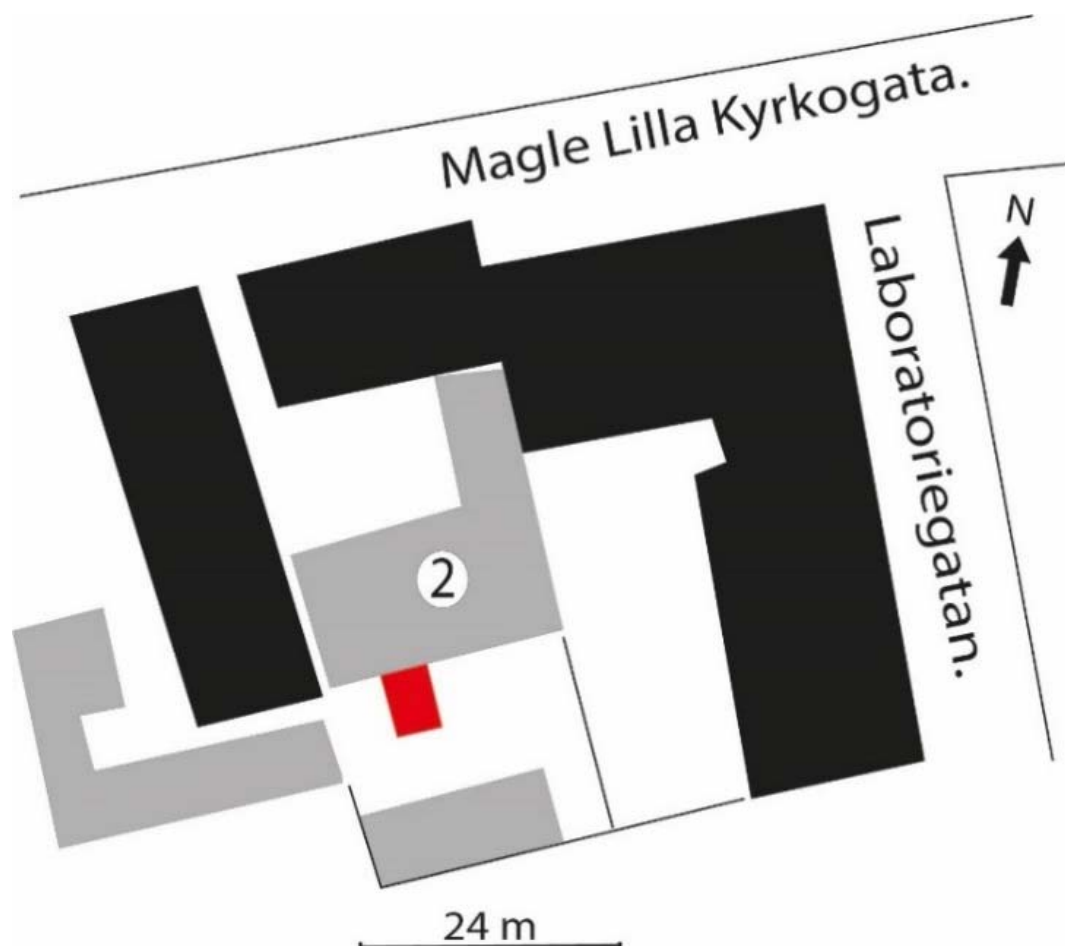
Tidigare arkeologiska undersökningarna i kv Brunius är begränsade. Det mest omfattande ingreppet i kvarteret gjordes i samband med uppförandet av byggnaderna till Domus åren omkring 1970. Tyvärr saknas arkeologisk dokumentation från grundgrävningarna till de hus som uppfördes i kvarteret södra del år 1930–31, samt till stora delar för de tillbyggnader som gjordes för Domus 1971–72.

- Grundgrävning år 1911 i kv Brunius 3, där kulturlagertjockleken uppmättes till ca 1,25– 1,30 m. En timrad brunn påträffades, och av de tillvaratagna fynden kan en kruka svartgods av typen östersjökeramik nämnas (Kulturens LA-arkiv).
- Grundgrävning år 1930 i kv Brunius 10, för källare och arbeten med förstärkning av grunderna i f d Bylowska huset vid Mårtenstorgets sydöstra sida. Läget för två brunnar, en med skoning av gult tegel, dokumenterades översiktligt (Kulturens LA-arkiv).
- Arkeologisk undersökning i kv Brunius 14, för Domus varuhus, år 1968. Byggnaden vilar på betongplintar, och 18 schakt grävdes för dessa. Varje plintschakt omfattade ca 16 m², och totalt berördes ca 315 m², fördelat på en yta av ca 3 050 m². Endast två brunnar och tre plintschakt kom att undersökas, på grund av tidsbrist. De två brunnarna har daterats till 12–1300-talen. Plintschakt 1 låg i undersökningsområdets västra del, ca 15 m öster om Mårtenstorget. Plintschakt 2 var beläget i områdets centrala del. Kulturlagerdjupet i schakt 1 respektive schakt 2 uppmättes till ca 4,00 m, morännivå 35,60 m.ö.h respektive 1,50 m. Plintschakt 2 och 3 bestod av "omrörda" lager, med material från 1700- och 1800-talen, ner till moränen. Plintschakt 3, i öster ut mot Laboratoriegatan, uppvisade ca 1,50 m kulturlagertjocklek. Morännivån var ca 38,30 m.ö.h. (Karlsson 2014).

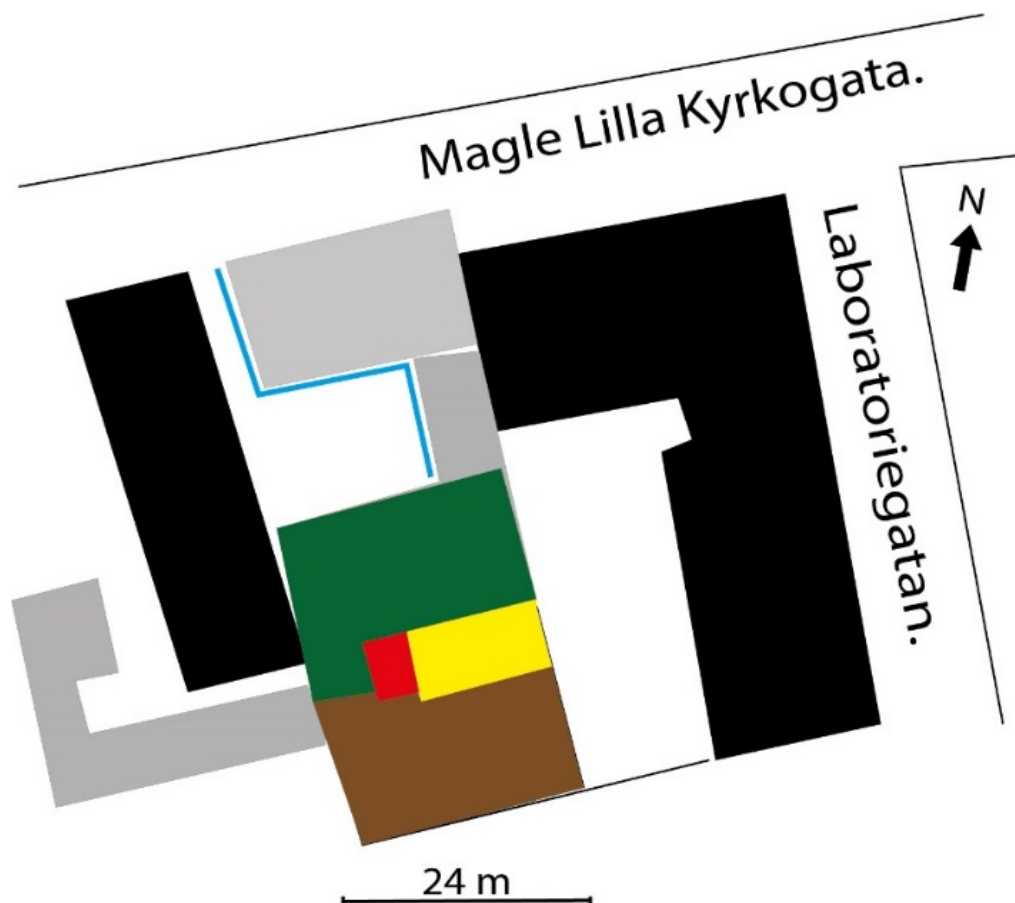
- Grundgrävning i kv Brunius 9 och 10, år 1971 för nybyggnationen av Domus. Området omfattade 500 m² i hörnet av Mårtenstorget - Östra Mårtensgatan, där en källare skulle byggas. En sektion dokumenterad ca 10 m norr om hörnet Östra Mårtensgatan- Mårtenstorget, visar att kulturlagren hade en mäktighet av ca 2,50 m (morännivå ca 35,00 m.ö.h.) samt 2,20 m ca 30 m norr om hörnet (morännivå ca 35,40 m.ö.h.). Vid undersökningen framkom en (yngre) brunn skodd med gult tegel, ca 15 m från Mårtenstorget och Östra Mårtensgatan. Förutom ovan nämnda område, omfattande ca 500 m², kom den nya tillbyggnaden även att omfatta ett i norr anslutande, ca 1 100 m² stort, område, från Mårtenstorget och ca 85 m rakt österut i kvarteret. Byggnadskroppen saknar källare och därför finns ingen arkeologisk dokumentation för den. Troligen finns äldre kulturlager bevarade under den nuvarande grunden (Kulturens LA-arkiv).
- År 2003 genomfördes en förundersökning i kv Brunius 16. Förundersökningen kunde påvisa äldre kulturlager, från tidig medeltid till efterreformatorisk tid, i samtliga schakt. Rester av bebyggelse i form av lergolv påträffades också i samtliga schakt (Karlsson 2007).
- År 2004–2005 gjordes en utbyggnad med alternativ grundläggning på delar av fastigheten kv Brunius 16, vilken övervakades genom en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning (Karlsson 2006).
- I kv Brunius 16 genomfördes Ingrepp inför en alternativ grundläggning under år 2007. Tre stycken trädgropar dokumenterades, med lämningar från 1800–1900-talet. Därefter schaktades ytan av till grundläggningsnivån. Efter dessa schaktningsarbeten stod ytan öppen under 4 månader, varefter det schaktades för kantbalkar. Intakta kulturlager påträffades framförallt i samband med schaktningarna för hiss, kablar, fettavskiljare samt delvis vid schaktningar för den östra kantbalken. Ingreppen för hiss, fettavskiljare samt kabel berörde välbevarade och välstratifierade medeltida kulturlager (Gardelin 2009).
- Vid akuta VA-arbeten på innergården till Kv Brunius 12 påträffades en syllstensrad av sandsten, överlagrad av ett raseringslager som innehöll rött storstenstegel (Guldåker 2011).
- En anslutning för fjärrvärme grävdes år 2016 på Magle Lilla Kyrkogata in mot fastighet Kv Brunius 2, och medeltida nivelleringslager förknippade med gatan påträffades (Ericsson in prep).

Genomförande och resultat

Den arkeologiska dokumentationen kring arbetet på fastigheten Kv Brunius 2 utfördes i två delar, den första utfördes i maj 2016 med dräneringsschakt längs med gatuhuset samt ett fjärrvärmeschakt i gathuset. Den andra delen utfördes i februari 2017 med markarbeten på innergården, söder om arbetena som utfördes under del 1.

Figur 4. Karta över byggnader i nordöstra hörnet av Kv Brunius. De svartmarkerade byggnaderna är byggnader som anses kulturhistoriskt och/eller miljömässigt värdefulla (Bevaringskommittén 1983 s 37). Den rödmarkerade byggnaden är en tillbyggnad från 1860-talet som ska bevaras.

Figur 5. Plan över de olika delområdena. Det blå strecket markerar dräneringsschaktet i del 1, Det gröna markerar delområde A i del 2, det gula markerar delområde B i del 2 samt det bruna markerar delområde C i del 2. Det röda markerar det lilla gårdshuset.

Del 1, dräneringen

I denna del schaktades totalt en yta av ca 19 m² fördelat på fyra schakt. Massorna som grävdes bort uppgick till ca 13 m³. I schakt 1 dokumenterades flertalet kontexter med anknytning till byggnationen av 1800-talsbebyggelsen samt medeltida marklager och lergolv. En schaktplan över schakten i fas 1 finns att se i bilaga 1.

Schakt 1

I schakt 1 gjordes nio sektionsdokumentationer, men endast fyra av dem kommer att presenteras närmre i rapporten (sektion 1, 2, 3 och 4), då vissa endast uppvisade sentida utjämningslager samt kontexter anknutna till 1800-talsbebyggelsen eller senare.

I sektion 1 påträffades under moderna bärlager två utjämningslager (kontext 1 och 2) och en grundmur (kontext 3).

Grundmuren (k3) vilade på ett utjämningslager (k1) och där i påträffades inga daterande fynd, men i utjämningslager (k2) dokumenterades fragment av gult tegel. Stenarna (k3) tolkades vara del av en grundmur från en tidigare bebyggelse. Utjämningslagret (k2) tolkas vara en utjämning inför bygget av gathuset från 1800-talet (sektionsritning 1, bilaga 3).

I sektion 2 dokumenterades 2 sentida utjämningar (kontext 9 och 10), en hårdgjord yta (kontext 8) samt ett tidigare utjämningslager (kontext 1).

Den hårdgjorda ytan (k8) bestod av svartgrått, lerigt kulturlager och kan förslagsvis ha tjänat som ett enklare stampat jordgolv inne i en ekonomibyggnad. Det kan då ha ingått i samma hus som grundmuren (k3) (sektionsritning 2, bilaga 3).

I sektion 3 framkom förutom moderna bärlager och gårdsytor (kontext 6 och 7) även ett äldre marklager (kontext 11), ett stampat jordgolv (kontext 12), samt tre utjämningslager (kontext 13, 14 och 15).

I det äldre marklagret (k11) påträffades östersjökeramik, vilket tillsammans med avsaknaden av tegel ger marklagret en tidigmedeltida datering. Det stampade jordgolvet (k12) har varit golvyta, möjligtvis i en ekonomibyggnad. Det skulle kunna vara del av samma golv som (k8). Utjämningslager (k13) innehöll yngre rödgods, med en datering till 15-1600-tal. De sentida utjämningslagerna från 1800-talet (k14 och k15) har liknande karaktär och samma funktion som (k9 och k10), som påträffades i sektion 2 och är sannolikt från samma händelse (sektionsritning 2, bilaga 3).

I sektion 4 dokumenterades en stenkonstruktion (kontext 18), tre utjämningslager (kontext 5, 16 och 17).

Stenarna (k18) vilar på ett utjämningslager eller marklager (k16). Stenarna (k18) kan ha fungerat som grundstenar i en äldre fas av dagens gathus. Kontexterna 17 och 5 har varit utjämningar till 1800-talets bebyggelse (sektionsritning 4, bilaga 3).

Schakt 2

I schakt 2 som var ett litet och grunt schakt påträffades endast en kontext, som tolkats vara ett utjämningslager (k25).

Schakt 3

I schakt 3 framkom tre perioder av lergolv (k22, k25 och k27), nivellerande- och ombyggnationslager mellan golven (k23, k26 och k28), ett sentida nivelleringslager (k20), en sten som kan ha varit del av huskonstruktionen (k24) och stengrund till 1800-tals huset (111), samt en nedgrävning (k29) med fyllning (k21).

Den äldsta byggnadsperioden i området bestod av nivellerande ytor inför konstruktionen av lergolv (k23 och k28). I båda kulturlagren, samt golv (k22) påträffades skärvor av östersjökeramik, vilket ger en datering till tidigmedeltid. På golvlagret (k22) låg sten (k24), vilken kan ha varit fundament till en stolpe i husets väggkonstruktion.

En senare ombyggnation av samma hus utgjordes av ombyggnationslager (k26) samt lergolv (k25). Konstruktionen skars senare av en nedgrävning för grundmur till befintlig byggnad (k29), igenfylld av (k21) med inslag av djurben, fönsterglas, äldre rödgods samt Siegburgkeramik påträffades (sektionsritning 6, bilaga 3).

Schakt 4

I schakt 4 påträffades nivelleringslager relaterade till 1800-talsbebyggelsen samt befintlig bebyggelse (k31, k29, k30 och k6) tillsammans med ett äldre utjämningslager (k32). Det sistnämnda kulturlagret är troligen samma som (k22) inne i gatuhuset.

Sammanfattande tolkning av del 1

Sammanfattningsvis påträffades äldre markhorisonter/odlingslager i flera av schakten, medeltida byggnader i form av lergolv, nivelleringslager och ombyggnationslager samt tidigmoderna nivelleringar, ombyggnationslager, stensyllar samt 1800-talsbebyggelse i schakten.

Det äldre marklagret/odlingslagret (k1 och k11) vittnar om att området varit obebyggt, men exploaterats, vilket stämmer väl in med den bild som Espmans kartor från 1783 visar (se figur 3). Dock påträffades tecken på att byggnation funnits i området i form av syllstenar samt två enklare jordgolv (kontexter 3, 8 och 12). I schakt 3 påträffades i sektion 6 en lagerföljd som vittnade om en byggnad med tre faser av medeltida lergolv med utjämningslager mellan. Dessa kontexter kan vara från medeltida byggnader som rivits innan 1783s karta ritades av Espman (André & Högstedt 1990 s 33).

Fas 2, markarbeten på innergården

Den andra fasen innefattade ett till ytan större område som delades in i tre delområden benämnda område A, B och C, totalt uppgick de tre områden till en yta av ca 209 m² där en volym på ca 149 m³ schaktades bort. Centralt beläget i området stod ett ca 3,00 m x 2,00 m stort hus från 1860-talet som varit en utskjutande tillbyggnad med en köksfunktion (Bevaringskommittén 1983 s 40). I området påträffades endast lämningar efter gårdsbebyggelsen från 1800-talet. Planritning över fas 2's delområden återfinns i bilaga 2

Delområde A

I den östra delen av delområde A framkom spår efter den sentida byggnad som stått på platsen tills nyligen i form av makadam och rivningsmassor. Över hela området påträffades ett 1800-tals utjämningslager benämnt kontext 100. Centralt i delområdet dokumenterades en konstruktion av obearbetad sten (konstruktion 1), stenarna varierade något i storlek där de större var ca 1,10 m x 0,50 m x 0,50 m stora. Konstruktion 1 var ungefär 3,50 m i öst-västlig riktning samt 2,00 m i nord-sydlig. I fyllningen mellan och på stenarna framkom sentida fynd så som glasflaskor, sentida porslin och spik. Österut gick konstruktion 1 samman med en husgrund av gult 1800-tals tegel, som fortsatte österut. I konstruktion 1's västra ände påträffades ytterligare en tegelkonstruktion (konstruktion 3).

Konstruktion 2 och 3 tolkas vara en tegelgrund och har tillsammans sannolikt bildat det sydvästra hörnet i ett av gårdshusen från 1800-talet. Konstruktion 1 har förslagsvis varit ugnsfundament i samma hus som konstruktion 2 och 3. Planritning påträffas i bilaga 2.

Figur 6. Översiktsfoto på fas 2 område A, fotot är taget från väst. Centralt i bilden syns stenkonstruktion 1 som österut övergår i konstruktion 2. I bildens högra nedre hörn syns det nordöstra hörnet på det lilla gårdshuset. Direkt öster om det lilla gårdshuset syns område B som utgörs av pålagd matjord, söder om område B skymtar område C.

Delområde B

Delområde B var i dagsläget en gräsmatta som växte i ett påfört matjordslager innehållandes sentida glasflaskor och tegel. På ytan som schaktades ner ca 0,30 m påträffades inga andra kontexter, däremot gick det att dokumentera lagerföljden i delområdets södra schaktkant som vätte mot delområde C, då delområde C var lägre schaktat. Kontexterna som framkom där visade på sentida utjämningslager innehållandes sentida tegel och glas. För planritning se bilaga 2, sektion återfinns i bilaga 4.

Delområde C

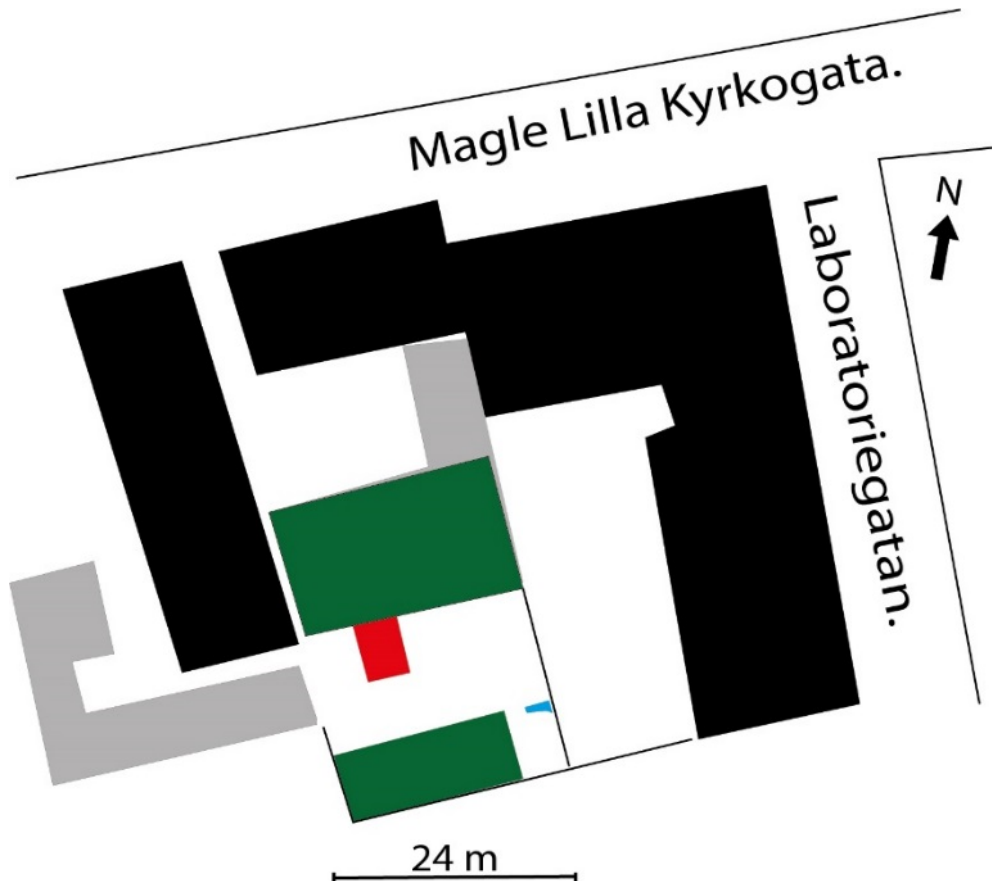
I delområde C påträffades samma utjämningslager (kontext 100) som återfanns på delområde A. Även här framkom en husgrund i tegel från 1800-talet (kontext 5 och 6). Förutom husgrunden påträffades även ett tegelgolv i sentida tegel som sannolikt hört ihop med tidigare nämnda hus (kontext 4). För planritning se bilaga 2.

Figur 7. Detaljbild av det sentida tegelgolvet i område C (kontext 4), fotot är taget från söder

Sammanfattande tolkning av fas 2

Sammanfattningsvis vittnade kontexterna i schakten från fas 2 om extensiva urschaktningar av marken samt markberedande lager förknippade med 1800-talsbebyggelsen. En stenkonstruktion med sentida datering påträffades som skulle kunna vara ett ugnsfundament till ett hus med tegelgrund eller en tidigare fas av ett hus (kontexter 1, 2 och 3) samt ett sentida tegelgolv (kontext 4) och två sentida tegelgrunder (kontext 5 och 6). Sammanlagt framkom husgrunder till två hus. Det sentida tegelgolvet skulle enligt husrekonstruktionen (figur 8) kunna vara en tegelbelagd yta utomhus, förslagsvis en gång eller ett golv.

Figur 8. Rekonstruktion över hus i nordöstra delen av Kv. Brunius. De svartmarkerade byggnaderna anses kulturhistoriskt och/eller miljömässigt värdefulla (Bevaringskommittén 1983 s 37). Den rödmarkerade byggnaden är en tillbyggnad från 1860-talet som ska bevaras. De gröna byggnaderna syns i Bevaringskommitténs kvarterskarta, men som rivits innan den arkeologiska undersökningen. De grundmurar som påträffats ligger i sträckningen av byggnaderna. Det nordligaste huset bestod av kontext 1, 2 och 3. Det södra av kontext 6 och möjligen kontext 5. Kontext 4 som är blåmarkerat på bilden skulle då hamna utanför huset.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr	431-5990-2016	Fornlämning nr/art	Lund 73:1
Socken/stad	Lund	projektnummer	61000-445
Landskap	Skåne	Län	Skåne
Kommun	Lund	Trakt/kvarter/fastighet	Kv Brunius 2

Typ av exploatering	Dränering, avlopp med mera.
Uppdragsgivare	Niklas Dahlbom
Typ av undersökning	AU
Ansvarig institution	Kulturen
Fälthetsledare	Johan Wallin och Krister Kåm Tayanin
Övrig personal	Gertie Ericsson
Fälthetsstid	16/5-2016 – 16/2-2017

Fälttid	
Arkeolog	16 h
Maskin	-

Undersökningens omfattning	
Yta	228 m ²
Kubik	149 m ³
Schaktmeter	-

Kostnad för arkeologi	
Fältarbete	16 x 750 = 12 000 SEK
Rapport	16 x 750 = 12 000 SEK
Konservering	4 000 SEK exkl. moms
Övrigt	
Summa:	28 000 SEK

Kostnad övrigt	
Maskiner	-
Bodar	-
Övrigt	-
Summa	-

Summa, faktisk	28 000 SEK
Summa, beslutad	Enligt löpande kostnad

Fyndmaterial (förvaring m.m.)	Kn 95367:1-6, kommer efter fyndfördelning förvaras på Kulturens magasin Diabasen.
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen.
Ritningar, dokumentation	7 st A3 ritfilm. Plan skala 1:100, sektion 1:20
Foto	37 st digitala fotografier.
Analys	-
Övriga upplysningar	-

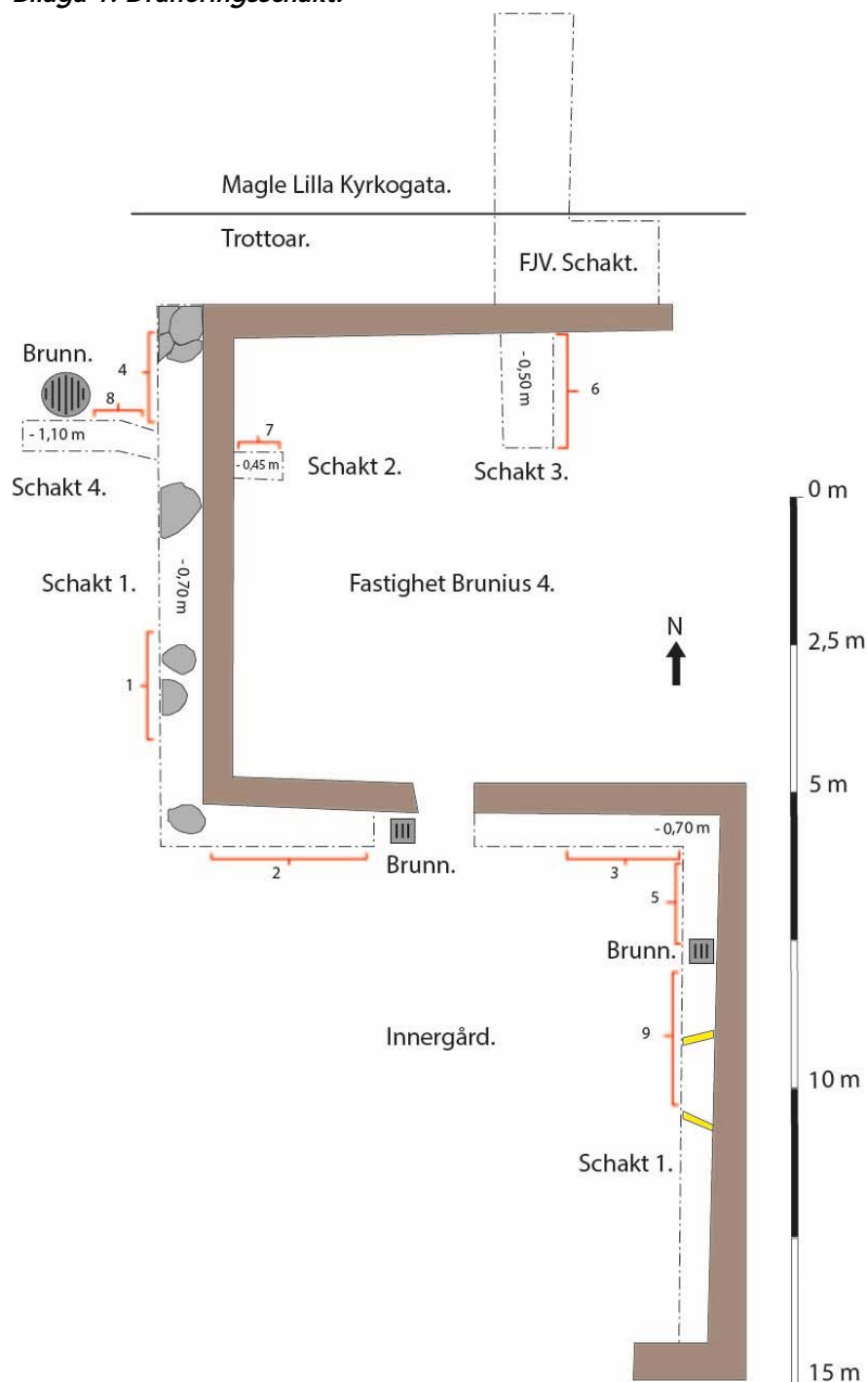
Referenser

- André, A & Högstedt, C 1990. *Kartornas Lund 1580-talet till 1950*. Gamla Lund, årsskrift 72, 1990. Lund.
- Andrén, A 1980. *Lund. Medeltidsstaden* 26. Stockholm.
- Andrén, A 1984. *Lund. Tomtindelning, ägostruktur, sockenbildning*. Medeltidsstaden 56. Stockholm.
- Bevaringskommittén 1983. *Lunds stadskärna. Bevaringsprogram. Krafts rote*. Lund.
- Bjerking, S-E., Damell, D. & Gustavsson, J-H. 1984. Bygga på kulturlager. Byggnadsnämndens R79:1984. Stockholm.
- Ericsson, G in prep
- Gardelin, G. 2009. Kv. Brunius 16, Lund. *Arkeologisk förundersökning i samband med alternativ grundläggning 2007-2008*. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 342. Kulturen, Lund
- Guldåker, A. 2011. Kv. Brunius 12, Lund. *Arkeologisk förundersökning 2011*. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 380. Kulturen, Lund
- Johansson-Hervén, C 2001. *Mårtenstorget i Lund. Arkeologisk undersökning 1997*. En kulturhistorisk redogörelse. Arkeologiska rapporter från Lund, nr 21. Lund.
- Karlsson, M. 2004. Kv. Brunius 16, Lund. *Arkeologisk förundersökning 2003*. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 117.
- Karlsson, M. 2006. Kv. Brunius 16, Lund. *Grundläggning med pålar och betongplatta. Arkeologisk förundersökning 2004-2005*. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 179.
- Karlsson, M. 2007. Kv. Brunius 14, Lund. *Arkeologisk undersökning 1968*. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 284. Kulturen, Lund
- Palmborg, N mfl. 1990. *"Ett stilla klosterhus". C.G. Brunius och hans bostadshus i Lund 1840-1900*. Minnesskrift: Lund.

Bilagor

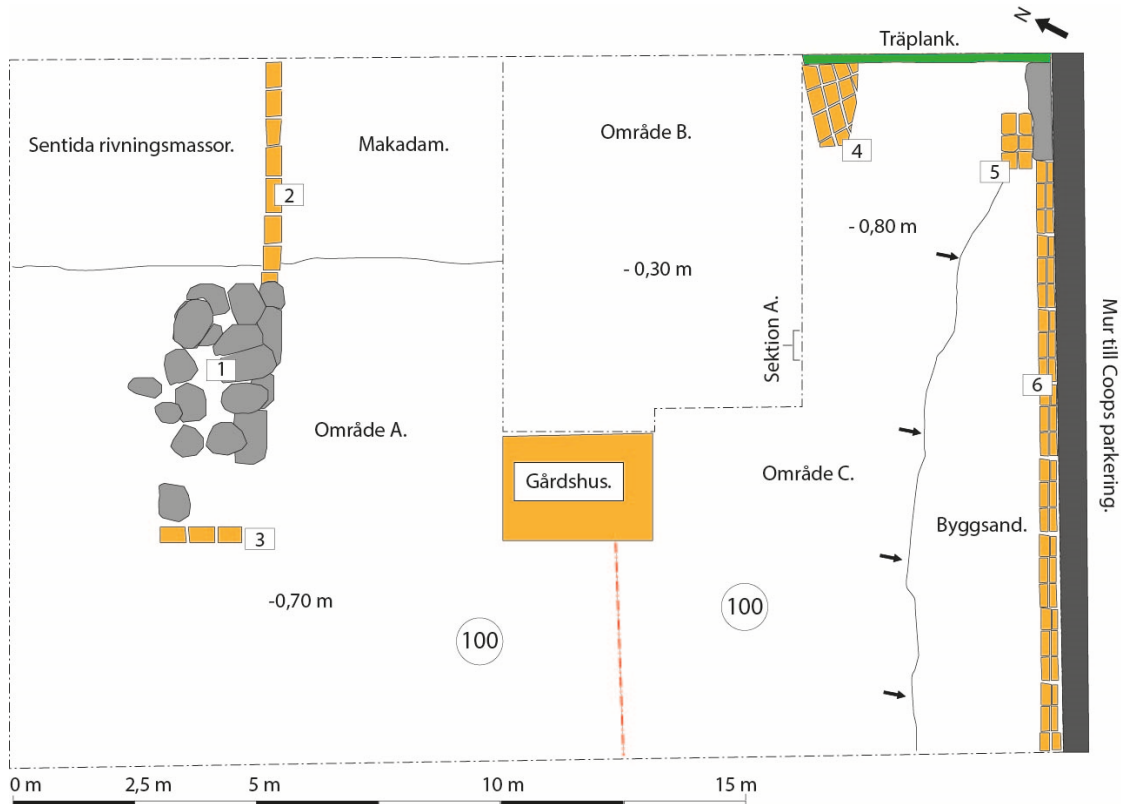
1. Plan över fas 1, dräneringsschakt
2. Plan över fas 2, innergården.
3. Sektioner fas 1, dräneringsschakt
4. Sektioner fas 2, område B
5. Fyndlista
6. Fyndfoton

Bilaga 1. Dräneringsschakt.

Bilaga 1 Planritning över dräneringsschakten fas 1. Sektionerna är markerade med orangea sträck. Ledningar är markerade med gult.

Bilaga 2. Plan över fas 2.

Planritning över delområdena A, B och C. Fas 2's områden ligger söder om fas 1.

Kontext 1, husgrund eller ugsnfundament av sten.

Kontext 2, husgrund av sentida tegel.

Kontext 3, husgrund av sentida tegel.

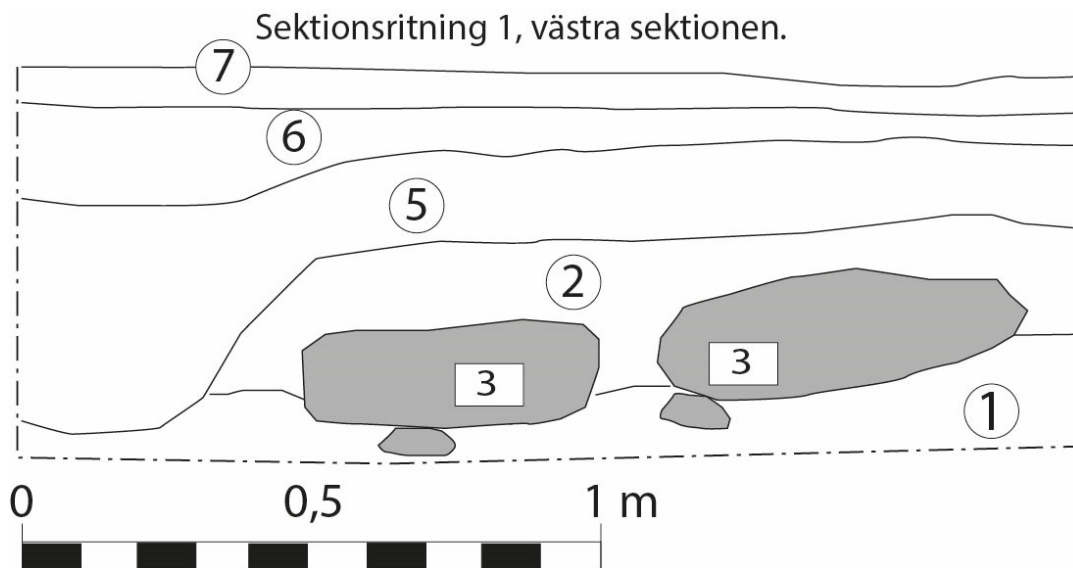
Kontext 4, golv av sentida tegel.

Kontext 5, husgrund av sentida tegel.

Kontext 6, husgrund av sentida tegel.

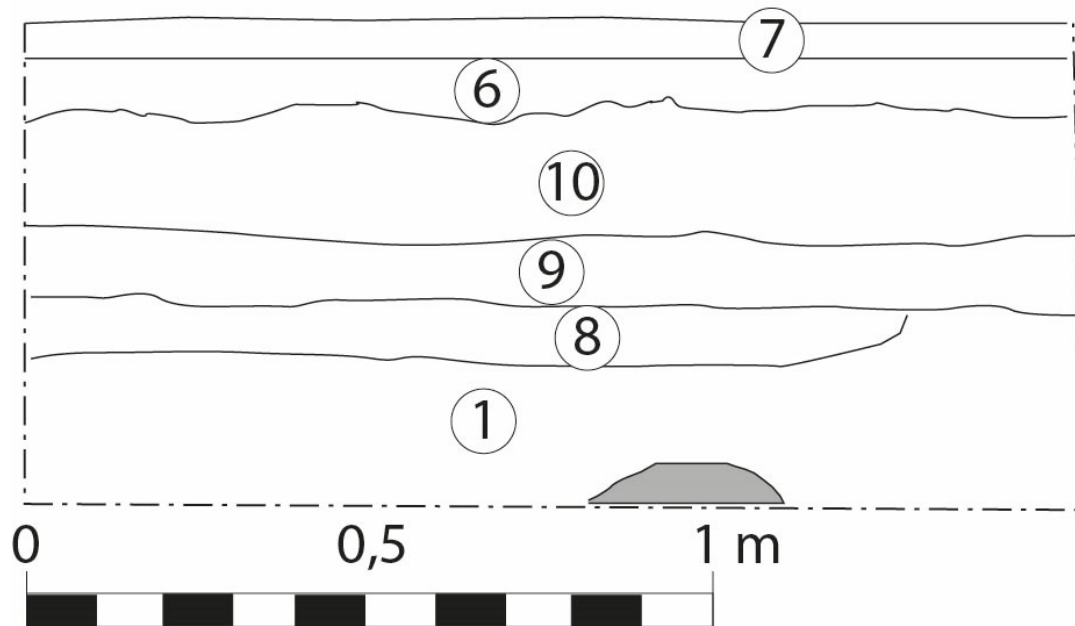
Kontext 100, Sentida utjämningslager bestående av brunvitgrå siltig sand med inslag av murbruk, tegelbrockor och annat sentida rivningsmaterial.

Bilaga 3. Sektioner fas 1, dräneringsschakt

1. Uppfyllnadslager: svartgrå lerhaltig kulturjord, något kompakt med inslag av småsten, stycken av handslaget tegel, djurben, bl.a. hästtand. Osorterat, finkornig, fet, fuktig. Lagret hade en diffus övergång till ovanliggande kultureller 2. Sannolikt påfört som utfyllnad i ett första skede för att därefter få en funktion som marklager var stenkonstruktion 3 har placerats. Det framkom inga daterande fynd, förutom det handslagna teglet, vilket ger en grov datering från cirka 1200 upp i tidigmodern tid.
2. Uppfyllnadslager: svartgrå lerhaltig kulturjord, något kompakt med inslag av småsten och stycken av gult tegel. Osorterat, finkornig, fet, fuktig. Lagret har en diffus kontaktyta med underliggande lager 2, det enda som skiljer dem åt är förekomsten av olika tegeltyper. Det gula teglet ger en datering till cirka 1800-t/övergången till 1900-tal. Har sannolikt påförts som utfyllnad inför uppförandet av det nu stående hus.
3. Grundmur: Större natursten, varav den ena tuktad, med underliggande mindre stenar, med en stabiliserande funktion. Det förekom inget kalkbruk på någon av stenarna, vilket talar för att de ingått i en kallmurad grundmur som haft en nord-sydlig riktning. Under föreliggande dräneringsarbete (år 2016), har det i anslutning till grundmuren tagits upp tre stycken större stenar i schaktet, vilka sannolikt hör samman med denna stenkonstruktion.

Sektionsritning 2, Södra sektionen.

1. Svartgrå, lerhaltig, finkornig. Fet, fuktig, något kompakt kulturjord, med inslag av småsten, fragment av handslaget tegel samt djurben. Kulturlagret har tolkats som ett påfört utjämningslager.

8. Svartgrå, finkornig, fet, fuktig kompakt och lerig, kulturjord varvat med stråk av gulbrun lera. Kulturlagret tolkas vara en enklare form av golv exempelvis ett stampat jordgolv.

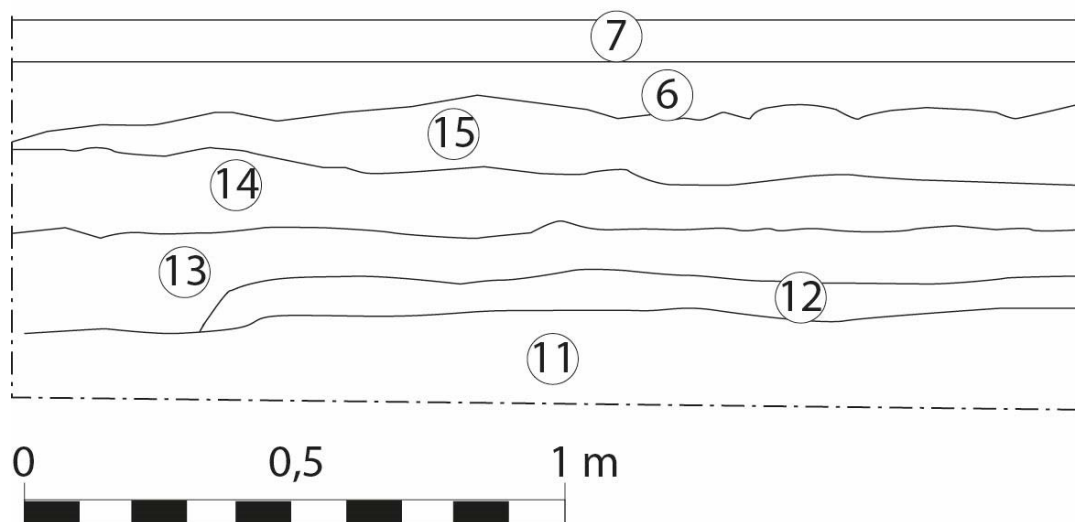
9. Svartgrå, torrn något kompakt och lerig kulturjord varvat med gulgrå kulturjord. Med inslag av gult tegel. Kulturlagret tolkas vara ett påfört utjämningslager vid bygget av gathuset under 1800-talet.

10. Gråsvart, finkornig, torr, relativt mager, porös och lerig kulturjord med inslag av gult tegel. Kontexten utgör ett sentida utjämningslager.

6. Sentida bärlager bestående av makadam.

7. Asfalt.

Sektionsritning 3, södra sektionen

11. Svart, finkornig, välsorterad, fet, mycket fuktig, något kompakt och lerig kulturjord. Kontexten har inslag av träkol och djurben som ligger vågrätt och tolkas vara ett äldre marklager. Avsaknaden av tegel samt fynd av östersjökeramik talar för en tidigmedeltida datering.

12. Gråsvart, fet, fuktig och finkornig lerhaltig kulturjord med inslag av rött tegel. Kontexten är tolkad som en utlagd hårdgörande yta, som fungerat som ett enklare golv, förslagsvis i en ekonomibyggnad.

13. Gråsvart, finkornig, fet, fuktig något kompakt lerhaltig kulturjord, med inslag av rött tegel. Kontexten tolkas vara en påförd utjämning som även fungerat som marklager. I lagret påträffades yngre rödgods från 15-1600-talet.

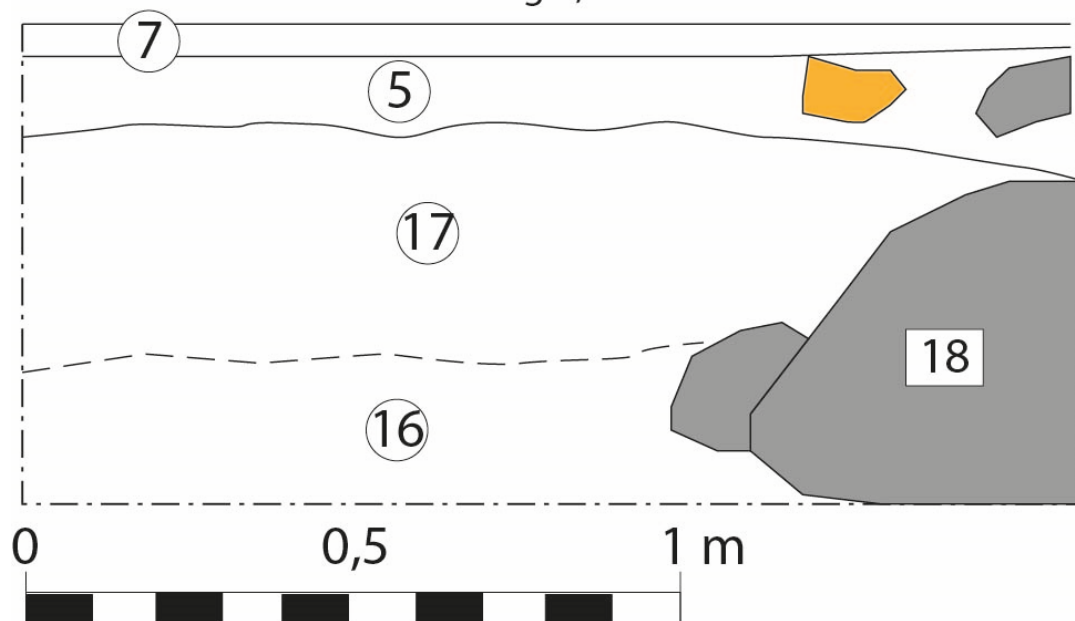
14. Svartgrå, torr något kompakt och lerig kulturjord varvat med gulgrå kulturjord. Med inslag av gult tegel. Kulturlagret tolkas vara ett påfört utjämningslager vid bygget av gathuset under 1800-talet. Kontexten 14 är troligtvis samma kontext som Kulturlager 9 i sekt 2.

15. Gråsvart, finkornig, torr, relativt mager, porös och lerig kulturjord med inslag av gult tegel. Kontexten utgör ett sentida utjämningslager och är troligtvis samma som kulturlager 10 i sektion 2.

6. Sentida bärlager bestående av makadam.

7. Asfalt.

Sektionsritning 4, västra sektionen.

16. Svartgrå, lerhaltig, finkornig, osorterad, något kompakt, fet och fuktig kulturjord med inslag av småsten, enstaka fragment av rött handslaget tegel samt träkolsprickar. Kontaktytan mot kontext 17 är diffus och det är mest en färgnyans som skiljer kulturlagerna åt. Kulturlagret är sannolikt samma som kontext 1 i sektion 1.

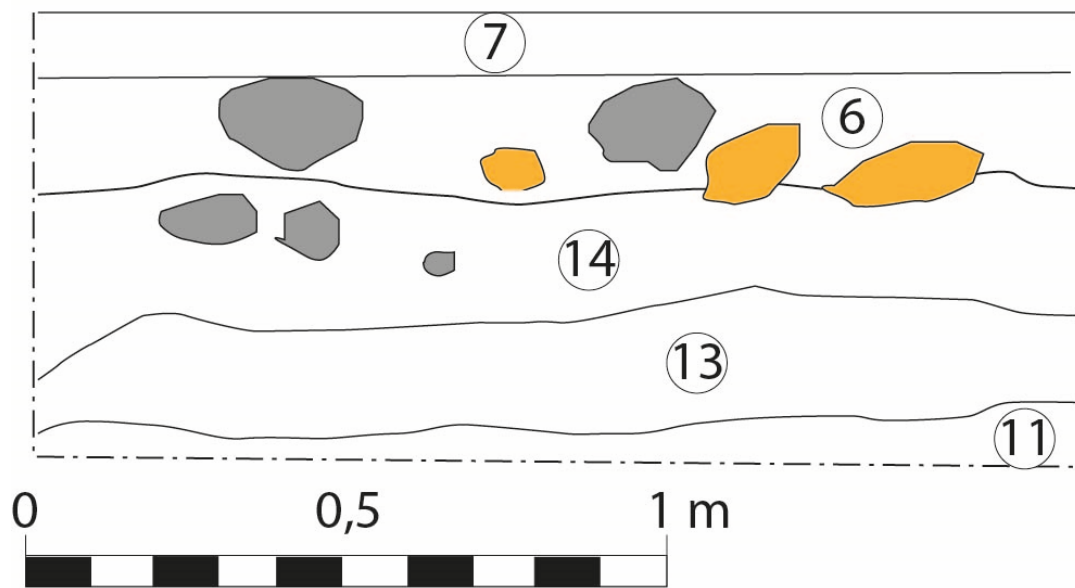
17. Brunsvart, finkornigt, fet, fuktig, något kompakt och lerhaltig kulturjord med inslag av träkolsprickar, rött tegel, djurben. Kulturlagret tolkas vara en utjämning och är troligtvis från tidigmodern tid.

18. Grundmur.

5. Modern sättsand.

7. Asfalt.

Sektionsritning 5, Västra sektionen.

11. Svart, finkornig, välsorterad, fet, mycket fuktig, något kompakt och lerig kulturjord. Kontexten har inslag av träkol och djurben som ligger vågrätt och tolkas vara ett äldre marklager. Avsaknaden av tegel samt fynd av östersjökeramik talar för en tidigmedeltida datering.

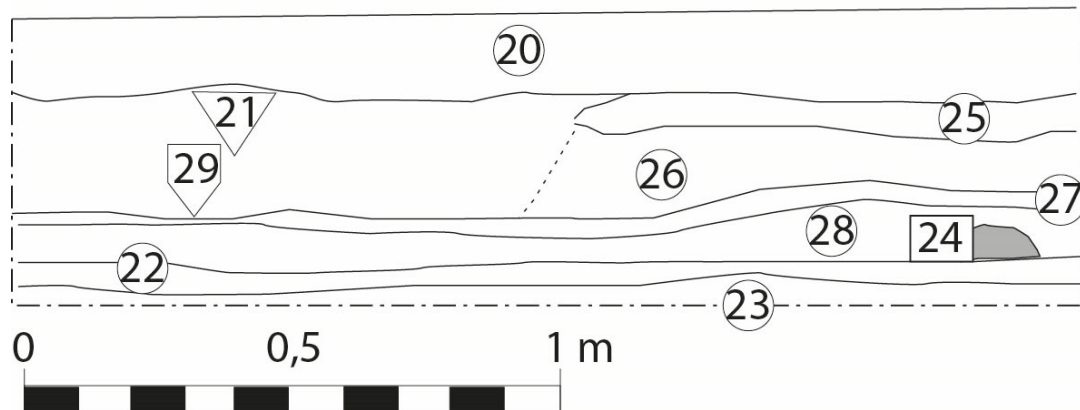
13. Gråsvart, finkornig, fet, fuktig något kompakt lerhaltig kulturjord, med inslag av rött tegel. Kontexten tolkas vara en påförd utjämning som även fungerat som marklager. I lagret påträffades yngre rödgods från 15-1600-talet.

14. Svartgrå, torr något kompakt och lerig kulturjord varvat med gulgrå kulturjord. Med inslag av gult tegel. Kulturlagret tolkas vara ett påfört utjämningslager vid bygget av gathuset under 1800-talet. Kontexten 14 är troligtvis samma kontext som Kulturlager 9 i sekt 2.

6. Sentida bärlager bestående av makadam.

7. Asfalt.

Sektionsritning 6, östra sektionen.

23. Svartgrå, finkornig, väl sorterad, fet, fuktig och något kompakt lerhaltig kulturjord. Kulturlagret tolkas vara ett utjämningslager under ett lergolv, eller en äldre markhorisont som jämnats av inför konstruktionen av ett lergolv (kontext 22). I kontexten påträffades östersjökeramik samt en kniv.

22. Gulbrun, finkornig, väl sorterad, fet, fuktig, och kompakt lera. I kontexten som tolkas vara ett stampat lergolv påträffades östersjökeramik.

24. Marksten som ligger på lergolv 22, kan möjligtvis ha haft samband med bärande stolpe till huset.

28. Svart, finkornig, väl sorterad, fet, fuktig och något kompakt lerhaltig kulturjord. I kontexten som tolkas vara ett utjämningslager påträffades östersjökeramik.

27. Kontexten är ett lergolv som utgörs utav en gulvit, finkornig, väl sorterad, torr, mager och mycket kompakt lera.

26. Svart, finkornig, väl sorterad, fet, fuktig och något kompakt lerhaltig kulturjord. Kontexten tolkas vara en utjämnning för golvkonstruktion 25.

25. Gulbrun, finkornig, fet, torr och kompakt lera, som utgör ett lergolv.

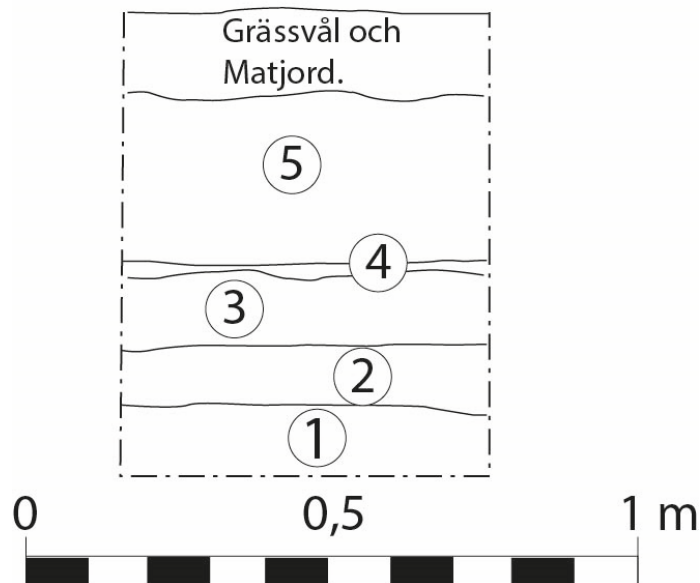
21. Svartgrå, finkornig, fuktig, osorterad, torr och något kompakt lerhaltig kulturjord. Med inslag av enstaka träkolsprickor, rött tegelsmul samt rikligt med djurben som ligger i olika riktningar, vilket signalerar att kulturlagret ackumulerats snabbt exempelvis genom dumpning. Kulturlagret tolkas vara en fyllning av nedgrävning 29.

29. Nedgrävning som skär golvlag 25 samt utjämningslager 26.

20. Svartbrun, finkornig, fet, torr, något kompakt lerhaltig kulturjord. Med relativt rikligt inslag av tegelbrockor med såväl medeltida som efterreformatörisk datering.

Bilaga 4. Sektioner fas 2, område B

Sektionsritning A, södra sektionen.

1. Gråsvart, lucker, torr, finkornig humös sand med klumpar av gul beige lera. Med inslag av träkolsfragment samt stor del sentida tegel. Utjämningslager/bärlager till 1800-tals gårdsplan.
2. Varvade tunna lager av gråsvart samt brungrå sandig humus. Inslag av träkolsfläckar samt rött sentida tegel. Utjämningslager till 1800-tals gårdsplan.
3. Gul beige, mellankompakt, torr finkornig lerig sand med inslag av träkolsfragment samt sentida tegel. Utjämningslager/bärlager till 1800-tals gårdsplan.
4. Gråsvart, lucker, torr, finkornig humös sand. Med inslag av träkolsfragment samt stor del sentida tegel. Utjämningslager/bärlager till 1800-tals gårdsplan.
5. Brungrå sandig humus med inslag av sentida tegelfragment, sentida glasflaskor. Lagret är ett påfört odlingslager för en 1800-tals trädgård.

Bilaga 5. Fyndlista

KM 95367:1-6

Fyndnummer	Kontext	Material	Sakord	Formtyp	Undertyp	Del	Antal	Vikt, g.
1	1/13	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Fat	mynning - buk	1	19
1	1/13	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	botten	1	19
1	1/13	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	buk	1	5
2	1/lösfynd	Keramik	Kärl	Svartgods, östersjö	Oidentifierad	buk	1	8
3	3/21	Keramik	Kärl	Stengods, Siegburg	Kanna	lyft- upphängningsanordning	1	10
3	3/21	Keramik	Kärl	Äldre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	buk	1	4
4	3/22	Keramik	Kärl	Svartgods, östersjö	Oidentifierad	buk		
5	3/23	Järn	Järnhaltig	Kniv med tånge			1	
5	3/23	Keramik	Kärl	Svartgods, östersjö	Oidentifierad	buk	1	32
6	3/28	Järn	Järnhaltig	Kniv med tånge			1	
6	3/28	Keramik	Kärl	Svartgods, östersjö	Oidentifierad	mynning	1	20

Kontextnumret anges med schaktnummer/kontextnummer

Bilaga 6. Fyndfotografi.

Mynningsbit av östersjökeramik KM:95367:6, påträffades i schakt 3 kontext 28.

Arkeologiska arkivrapporter från Lund har övergått i serien Kulturmiljörapporter fr.o.m. 2013.
I serien Kulturmiljörapporter har utgivits:

2017

- 2017:1 Kv. Eskil 19, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2016. Mattias Karlsson.
- 2017:2 Kv. Universitet 1, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2014–2015. Mattias Karlsson.
- 2017:3 Kv. Galtén 10, 11 och 12, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Mattias Karlsson.
- 2017:4 Clemensstorget, Sankt Laurentiigatan, Bredgatan och Norra Vallgatan. Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2015. Aja Guldåker.
- 2017:5 Södra stambanan Lund Högevall - Flackarp AU steg 2, Lunds och Staffanstorps kommun, Skåne. 2016. Krister Kåm Tayanin.
- 2017:6 Västra Odarslöv 8:1-Odarslövs kyrka, fornlämning 25. Odarslövs socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2016. Aja Guldåker.
- 2017:7 Kv Kulturen 24, Lund. Geoteknisk undersökning 2015. Gertie Ericsson.
- 2017:8 Kv Kulturen 24, Lund. Förundersökningar 2013-2016. Aja Guldåker.
- 2017:9 Stångby kyrkby, fornlämning Stångby 22:1, Lunds kommun, Skåne. Arkeologiska förundersökningar 2002-2003 Gertie Ericsson.
- 2017:10 Kv Universitetet 1, Lund. Fornlämning Lund 73:1, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2015. Krister Kåm Tayanin.
- 2017:11 Innerstaden 2:1 – Stora Södergatan, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning
- 2017:12 Flackarp 30:1, Lunds och Staffanstorps kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2017. Krister Kåm Tayanin.
- 2017:13 Kv Garvaren 7 och 29, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2017. Jan Kockum.
- 2017:14 Kv Tegnér 2, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Ivan Balic.
- 2017:15 Kv Bispen 12, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2015. Ivan Balic.
- 2017:16 Kv Sankt Thomas 32, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Ivan Balic.
- 2017:17 Kv Eskil 19, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016–2017. Jan Kockum.
- 2017:18 Kv Brunius 2, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2017. Krister Kåm Tayanin.